

ETT TESTAMENTE DÄR MAKÅ/MAKE ÅR ARVMOTTAGARE GÅLLER TESTAMENTET ÅVEN VID EN SKILSMÅSSA? VAD GÅLLER OM DET ÅR EN SEPARATION MELLAN SAMBOS?

Om det i ett testamente anges att en make / maka eller en sambo ska vara arvtagare gÅller ett sÅdant testamente Åven vid en skilsmÅssa eller vid en separation mellan sambos.

Det År om detta denna artikel handlar om – en Åversiktlig sammanfattning av gÅllande svensk rÅtt.

Rättsverkan av ett testamente vid skilsmässa mellan makar och upplösningen av ett samboförhållande.

Ett testamente är ett juridiskt dokument där en person (testator) anger hur dennes kvarlåtenskap ska fördelas efter döden. Rättsverkan av ett testamente kan dock påverkas om omständigheterna förändras, till exempel vid skilsmässa eller separation mellan sambor.

Make och skilsmässa

Om en make har angett sin make som arvtagare i ett testamente och de skiljer sig, förlorar den tidigare maken som huvudregel sin rätt att ärva enligt testamentet. Detta beror på att det presumeras att ett testamente som upprättats med makenskap i åtanke, är att testators vilja sannolikt är att den före detta maken inte ska ärva efter en skilsmässa.

Rättskälla: Denna princip framgår av 11 kap. 8 § ärvdabalken (ÄB). Där anges att om ett testamente upprättats till förmån för en person som testator är gift med, och äktenskapet därefter upplöses på annat sätt än genom testators död (dvs. genom skilsmässa), så ska förordnandet i testamentet inte gälla. Detta gäller även under en pågående skilsmässa, det vill säga innan en lagakraftvunnen dom.

Det finns dock ett undantag: om det av omständigheterna framgår att förordnandet trots upplösningen av äktenskapet var avsett att gälla. Det krävs i så fall starka bevis för detta.

Sambor och separation

För sambor gäller en liknande princip, men med en viktig skillnad vad gäller den legala arvsrätten. Sambor har ingen automatisk arvsrätt efter varandra enligt lag, till skillnad från gifta makar som ärver varandra före gemensamma barn. För att sambor ska ärva varandra krävs alltid ett testamente.

Om en sambo har angett sin sambo som arvtagare i ett testamente och de separerar (samboförhållandet upphör), gäller samma presumtion som för makar. Förordnandet i testamentet till förmån för den tidigare sambon anses som huvudregel inte längre gälla.

Rättskälla: Även här tillämpas 11 kap. 8 § ärvdabalken (ÄB). Förutsättningen är dock att testamentet upprättades under samboförhållandet och att detta sedan upphörde på annat sätt än genom döden.

Precis som för makar kan förordnandet gälla om det finns tydliga bevis för att det var testators vilja att testamentet skulle fortsätta gälla även efter separationen.

Sammanfattning och viktiga punkter:

- **Huvudregel:** Ett testamente som förmånar en make eller sambo blir ogiltigt (eller tolkas som ogiltigt) om äktenskapet/samboförhållandet upphör genom skilsmässa/separation, om inte annat tydligt framgår av omständigheterna.
- **Bevisbörda:** Om någon hävdar att testamentet ska gälla trots skilsmässa/separation, ligger bevisbördan på den som hävdar detta att visa att det var testators verkliga vilja.
- **Rättskälla:** 11 kap. 8 § ärvdabalken (ÄB) är den centrala bestämmelsen som reglerar denna situation för både makar och sambor.
- **Vikten av att uppdatera testamentet:** För att undvika tveksamheter och säkerställa att ens vilja följs är det av yttersta vikt att uppdatera eller återkalla ett testamente vid större livsförändringar som skilsmässa eller separation.